

Butlletí Informatiu 519

Inclou la Separata 240: «**Empreses terrassenques a l'Exposició Universal de Chicago de 1893**» i Relació de llibres de Terrassa a molt bon preu.

Activitats

CONVOCATÒRIA ASSEMBLEA ANUAL ORDINÀRIA

Divendres 29 d'abril a les 7 de la tarda, a la seu social, amb l'ordre del dia següent:

1. Lectura i aprovació, si s'escau, de l'acta de l'Assemblea anterior
2. Memòria d'activitats i econòmica del 2021*
- Informe d'altres i baixes de socis 2021
3. Aprovació del pla de treball i el pressupost per al 2022*
4. Informacions diverses
5. Torn obert de paraules

* Tots aquests documents seran a disposició dels socis a la cartellera de l'Associació a partir del dia 15 d'abril.

Editorial

En el traspàs del Toni Villena i Mas. El 3 de març, després de llargs dies hospitalitzat mantenint l'esperança i el fil de la vida, ens va deixar el qui ha estat consoci des del 1981 i secretari de l'associació (2011-2022), l'Antoni Villena i Mas. Una gran persona i col·leccionista sempre ben disposat a donar un cop de mà a tothom. Encara avui ens costa acceptar que ja no estigui amb nosaltres, tot i sabent que el seu record restarà viu en el nostre cor. Des d'aquí donem el nostre condol i solidaritat a la seva esposa, Montserrat Ferrer, i a tota la família. Una representació de la Junta va assistir al comiat que es va fer a la Parròquia de Sant Josep, on ell va participar fins als darrers moments. No obstant això la vida continua i amb el record de qui ha acabat el seu camí amb nosaltres, però ens segueix des del cel, ens esforçarem per seguir treballant i oferint bons moments i activitats, amb l'entusiasme amb què ell ho feia.

I la vida continua. Els propers dies esperem trobar-nos en la inauguració de l'Exposició Col·lectiva amb diferents socis que presenten la seva col·lecció de vegades diferents i d'altres no tant, però sempre feta amb amor, treball i molta constància. Hi presentarem també la nova edició de sobrets de sucre dedicada als dotze primers cartells del Carnestoltes a Terrassa. I sant Jordi, patró de Catalunya i de tants altres pobles del món, sobretot a Europa. Esperem saber la confirmació del lloc assignat per l'Ajuntament, on tindrem la parada institucional. Gràcies per donar-nos el vostre suport.

I, per Sant Joan, foc i coca també, una data que és important al nostre país per celebrar amb les nostres famílies i amics. I encara la Festa Major!

En un altre ordre de coses, seguim fent les gestions oportunes perquè en breu puguem retornar la Fira Mercat d'Intercanvi a la Rambla d'Ègara. Gaudim doncs de totes les activitats i del període estiuenc, per descansar i renovar energies, i recordeu que la seu és oberta per a vosaltres per poder trobar-nos, per fer petar la xerrada o llegir el diari i les revistes de col·leccionisme, consultar la biblioteca, catàlegs, ofertes de subhastes que rebem periòdicament, etc. Fins aviat !! Ester Nosàs, presidenta

Ucraïna i Rússia. I tantes altres guerres injustificables arreu del planeta. Mai les acabarem mentre el subministrament del gran negoci de l'armament segueixi tan actiu. Tots els països que les fabriquen, entre ells Espanya, les alimenten amb arguments que deixen de banda tots els drets humans i els valors que hauríem de conrear. Un negoci obscur en què abunden personatges polítics i militars, i l'emèrit Rei d'Espanya. Ni els diputats tenen accés transparent a les decisions de les vendes, que són aprovades en una comissió on el secretisme és cabdal.

Aquesta guerra, però, ha demostrat que l'acolliment d'immigrants és possible quan Europa per raons estratègiques s'ho proposa. Els ucraïnesos són afortunats, perquè molts d'altres no ho han estat ni hi ha cap interès que ho siguin. És una doble mesura que agreuja molts drames humans, malgrat les ONGs, la Creu Roja, l'ONU i tantes altres organitzacions humanitàries. Tots plegats hem d'estar avergonyits del comportament i les decisions dels qui governen Europa i el món contra la ciutadania i la justícia. Redacció

EXPOSICIÓ

COL·LECTIVA DE SOCIS

Del 20 de maig al 8 de juliol de 2022
Acte inaugural el 20 de maig a les 7 de la tarda a la seu de l'entitat, Rambla d'Ègara, 340, 2a

COL·LECCIONISTES DE TERRASSA Horari: dimecres i divendres, de 6 a 8 de la tarda
Altres dies i hores, prèviament convingudes al 609935713

Notícies de dins

El meu record del Toni Villena

El proppassat dia 3 de març ens va deixar el bon amic i soci de la nostra entitat, en Toni Villena, després de més d'un mes llarg de lluita contra la malaltia. A tots ens va commoure el seu inesperat empitjorament i el seu traspàs.

En Toni era soci des de l'any 1981 i, des del 2011, secretari. El seu tarannà tranquil, treballador, sempre disposat a ajudar, ens feia sentir bé al seu costat. Les seves múltiples activitats ens donen una clara imatge de persona sociable, compromesa amb la cultura dels seu país, que estimava la natura i que compartia tot això amb la família i amics.

Sabem de la seva permanent vinculació amb la parròquia de Sant Josep de Can Palet, el barri on va néixer, i on, ja des de jove, participava en totes les activitats: en la litúrgia, en els cants, la catequesi, les trobades d'estudi i també les colònies d'estiu, de les quals va ser un dels impulsors inicials.

Sabem també de la seva afició al cant, no només en la coral parroquial, sinó en altres corals, com La Mar de Bé i, de feia anys, també a la de Matadepera. A la nostra seu ens organitzava, quan no la dirigia, la cantada de nades amb l'Esperança Puig que fem cada any en la inauguració del Cicle Nadalenc. Una altra gran afició seva era l'excursionisme, que practicava sempre que podia, i viatjar, que ho feia, normalment, un cop l'any.

No ens parlava gaire de les seves col·leccions, però va participar en diverses exposicions col·lectives. Recordem la seva darrera participació, on va exposar part de la seva col·lecció de bitllets de loteria, col·lecció que havia començat el seu pare, àlbums de

cromos, etc. Des d'aquí donem el nostre condol a la seva família. Descansi en pau.

Francesc Comellas

Exposició Col·lectiva 2022

Tenim l'exposició col·lectiva a punt. Com sempre, uns quants socis, sòcies i alguna persona convidada ens presenten les seves col·leccions. La nostra seu s'omple de gran varietat de temes, alguns més coneguts, d'altres no tant. Estigueu a punt, doncs, per gaudir de postals, sobrets de sucre, monedes, rosaris, etiquetes de roba, tasses, joguines...i alguna sorpresa.

Del 20 de maig al 8 de juliol, en els horaris habituals de dimecres i divendres, i també altres dies i hores prèviament convinguts trucant al telèfon 609 938 713.

Gràcies a tothom per la participació i el muntatge.

Montserrat Anglada, coordinadora
Francesc Comellas, vocal d'exposicions

Edició de l'11a sèrie de sobrets de sucre

Amb la col·laboració de l'entitat Mascarada, organitzadora dels Carnestoltes i dipositària dels cartells que ens ha cedit per a aquesta edició. El proper diumenge dia 15 de maig, en la trobada d'intercanvi de sobrets de sucre, la presentarem a la nostra seu des de 2/4 d'onze a 2/4 de

dues complint amb la voluntat d'editar una sèrie cada any.

El preu de la sèrie, a tot color, és de 3 euros. Es tracta de 12 sobrets que ens mostren els cartells que anunciaven els Carnestoltes de Terrassa des de l'any 1979 al 1990. Observareu que hi ha un salt en la numeració dels Carnestoltes, que no es va corregir i s'ha arrossegat fins avui. L'error es produeix l'any 1982, en què es diu que va ser el cinquè Carnestoltes, quan en realitat va ser el quart.

Exposició "La Vella Quaresma"

El divendres 21 de gener, vam inaugurar a la seu social l'exposició "La Vella Quaresma", a la qual van assistir una vintena llarga de persones que van poder gaudir de la xerrada d'un autèntic expert en cultura popular, i concretament en Joan Amades. Antoni Serés i Aguilar, que treballa a la Direcció General de Cultura Popular i Associacionisme Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, va preparar aquesta mostra itinerant d'imatges de "La Vella Quaresma". Ens acompanyaren la tinenta d'alcalde, Núria Marín, els regidors Carlos Lázaro i Xavier Fernández, i la regidora Teresa Ciurana.

La nostra presidenta, Ester Nosàs, va presentar l'exposició, així com al convidat, Antoni Serés, que en la seva xerrada ens va fer veure el mèrit i la importància del treball

de Joan Amades, el qual, durant més de quaranta anys, va recórrer pobles, viles i ciutats del nostre país recollint informació sobre les tradicions i costums pròpies de cada lloc, en tots els àmbits possibles: festes locals, cançons, balls, vestimentes, expressions, receptes de cuina, llegendes i tot allò que era propi de cada lloc. Posteriorment, Joan Amades estructurava i divulgava tot aquest immens inventari en una gran quantitat de llibres. També recollia, si podia, material ben divers, que està dipositat als arxius de la Direcció General de Cultura Popular, a la plaça de Salvador Seguí de Barcelona, a l'abast dels estudiosos. Bona part d'aquest valuós material està digitalitzat i és accessible des d'Internet, a la pàgina web <http://calaix.gencat.cat/>. Tot això ens va explicar l'Antoni Serés, amb la mestria de qui domina i estima la cultura popular i la seva feina.

Finalment, Francesc Comellas va fer algunes pinzellades del que des de l'Associació hem afegit a l'exposició de les figures de "La

Vella Quaresma", primer sobre la vigència actual del personatge de la Vella Quaresma en l'àmbit dels contes infantils i de les festes populars, i finalment sobre diversos aspectes que expliquen el que representa la quaresma en l'àmbit religiós i els costums i tradicions al país, per cert algunes sovint oblidades, com el precepte del dejuni i l'abstinència, les butlles, la cuina de quaresma, les funcions litúrgiques quaresmals a les esglésies, les conferències, els sermons i les representacions teatralitzades de La Passió.

Acabat l'acte, els assistents van poder visitar l'exposició, i des d'aquí hi animem els que encara no ho heu fet, ja que restarà oberta fins al proper dimecres dia 20 d'abril.

Francesc Comellas

Biblioteca

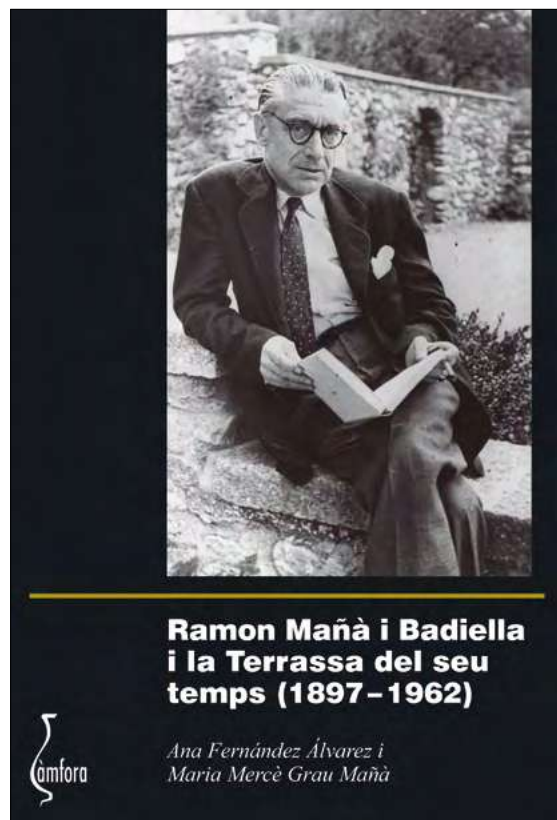
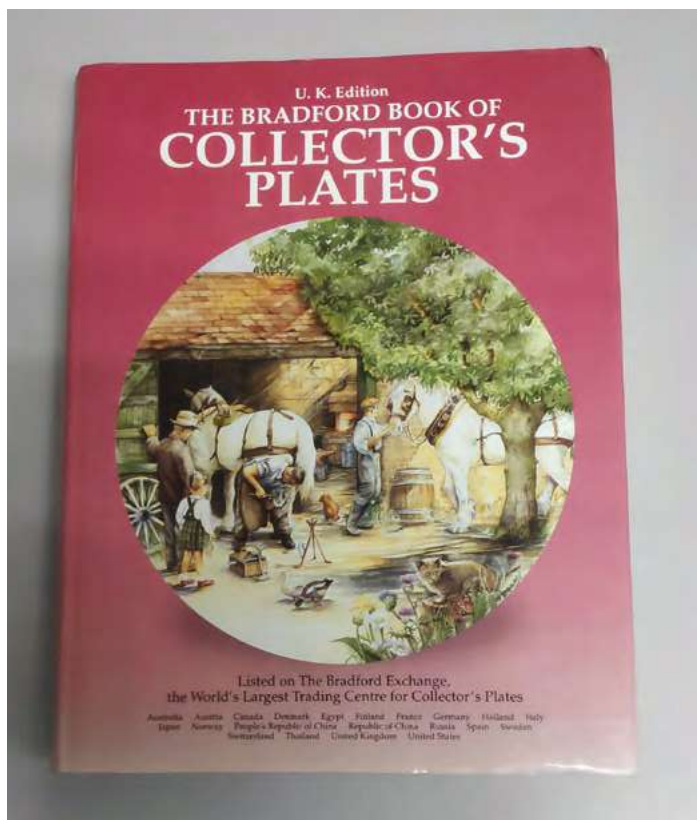
Hem ingressat dos nous llibres, un per donació d'un soci, *Col·lector's Plates*, en una bellíssima edició anglesa de gran format i que presenta boniques col·leccions de

plats de porcellana.

I el darrer volum d'"Els Llibres de Terrassa", *Ramon Mañà i Badiella i la Terrassa del seu temps (1897-1962)*, de la nostra consòcia i col·laboradora Ana Fernández i de Maria Mercè Grau. Ramon Manyà va ser articulista habitual del *Diari de Terrassa*. Va viure temps convulsos que va saber interpretar i apropar a la Terrassa de l'època.

L'Auca del Salvador Alavedra Invers

Atenent al suggeriment de l'Associació, Ramon Casanelles, Ana i Victòria Alavedra han escrit el text de l'auca que Ricardo Alavedra ha dissenyat acuradament, amb enginy i estima pel seu pare. Els en donem les gràcies per aquesta auca que enriqueix el patrimoni cultural i per l'autorització de fer-ne una edició en profit de l'Associació. La podeu adquirir a secretaria al preu de 3 € i 2 € per als socis. També la trobareu a les pàgines centrals d'aquest Butlletí.

Notícies de fora

Goigs a Jesús. L'Evangelí del diumenge

El propassat diumenge dia 16 de gener al migdia, a l'església parroquial de Sant Pere de Vacarisses, es va fer la presentació del llibre de Sebastià Codina i Padrós, rector emèrit d'aquella parròquia del 1968 al 2017 i fill predilecte de Vacarisses, on ara viu, molt ben acollit, a casa de la coneguda família Jandet. Durant alguns anys va fer el servei religiós a l'antic Hospital del Tòrax i a l'hospital de Mútua de Terrassa. Gran col·leccionista de goigs, n'ha estat també un prolífic escriptor, i ha col·laborat sempre amb les entitats d'Amics dels Goigs que li ho han sol·licitat.

El 2016, a la seu de la nostra entitat, vam presentar una exposició amb un centenar dels goigs escrits per ell i vam comptar amb la seva presència el dia de la inauguració. D'aleshores ençà, malgrat la seva avançada edat -enguany en farà 93-, ha seguit escrivint goigs, i darrerament n'escrivia un cada setmana, dedicat al text de l'evangelí corresponent al diumenge. D'aquí que finalment aquests més de 150 goigs dedicats a l'evangelí dels diumenges dels tres cicles litúrgics, A, B i C, que són els que ara ha presentat en el llibre d'aproximadament 400 pàgines amb el suport de la Universitat Europea del Principat d'Andorra, que compta amb un pròleg del nostre consoci Francesc Comellas. En Pere Soldevila, company seu de ministeri, n'ha fet la música, que és assequible i que serveix per a tots i cadascun dels goigs. Va presidir la celebració l'actual rector i degà de la Facultat de Teologia de Catalunya, Joan Torra i Bitlloc.

Els nombrosos assistents van rebre'n gentilment un exemplar, que en Sebastià va dedicar als qui

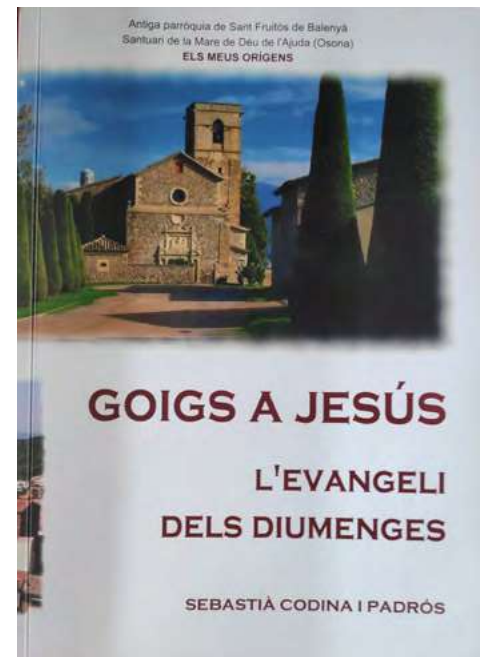
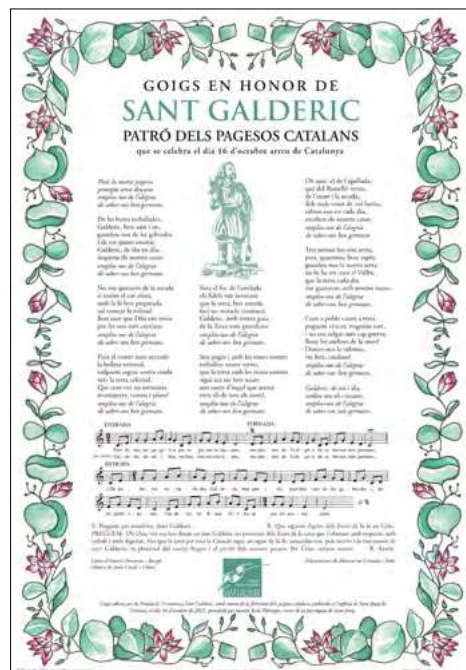
ho van voler. Des d'aquí la nostra felicitació per aquesta obra que li ha comportat anys de feina. Que la vida i la goigística us acompanyi sempre, Sebastià! Redacció

100 Anys d'Amics dels Goigs de Barcelona 1922-2022

Aquest és el títol d'un altre volum goigístic de 236 pàgines editat amb motiu del centenari de l'Associació i que es presenta com a Memòria de l'Associació a través dels seus butlletins a càrrec de Lluís Santasusagna, consoci nostre. Sebastià Codina i Padrós i Nino Rodríguez i Rodríguez n'han fet una salutació i el president de l'entitat, Joan Torrell i Planas, n'ha escrit el pròleg.

Goigs de sant Galderic, patró de la pagesia

La Fundació Sant Galderic, com cada any, també el 2021, va editar els tradicionals goigs, dels quals ens facilita uns exemplars per als socis col·leccionistes d'aquests documents. Estan a la vostra disposició a la seu social i recordeu que també n'hi ha alguns d'anys anteriors. És un gentil obsequi que els agraim un any més.

Els socis ens escriuen

Algú sap que és la filatèlia?

Per **Jordi Robirosa Dejean, periodista**

De tant en tant faig classes a la universitat en màsters de periodisme. Sovint de periodisme esportiu, però a vegades també de caire general. Si parlem de màsters, ens referim a joves que ja han acabat una carrera i se suposa que tenen un bagatge cultural ampli.

Fa pocs dies en vaig fer una, d'aquestes classes. Generalment explico experiències, atès que, al capdavant, el periodisme és pràctica i no teoria. Els ensenyo trucs i com sortir-ne de situacions complicades. Els suggereixo que s'expressin en el màxim nombre de llengües possible i que cuidin l'ortografia —un bé escàs ara mateix— i també els comento que llegir i interessar-se per tot allò que respiri cultura és fonamental per ser un bon periodista; facis societat, política, esports o successos.

En algun moments els comento que la filatèlia m'ha ajudat força a, per exemple, localitzar països en el mapa amb una certa facilitat i saber una mica de la seva història. I llavors els faig la pregunta que sempre temo fer:

- Algú sap què és la filatèlia?

Generalment sempre hi havia algú que sabia què era i salvava una mica el desastre. Però estava clar que tard o d'hora havia d'arribar el moment i aquest va ser en aquesta darrera classe.

- Algú sap què és la filatèlia?

Silenci absolut. Cap dels tretze alumnes de la sala va saber de què estava parlant. I quan els vaig dir que era col·leccionisme de segells van posar una cara de tant se me'n dona.

Però aquest desconeixement mai viatja sol. Els ensenyo una foto meva a Dallas, en plena nevada, durant un All-Star de l'NBA. Soc a la confluència dels carrers Houston i Elm, i els demano:

- Aquest és el lloc exacte on el novembre de 1963 es va produir un dels grans magnicidis del segle XX. Algú sap què va passar?

I el silenci com a resposta. Mare de Déu Senyor, on anirem a parar! Jo no trespava per aquest món quan el 1914 a Sarajevo van assassinar l'arxiduc d'Àustria i la seva esposa, però sempre he sabut que aquell atemptat va desencadenar la Primera Guerra Mundial. Els nostres joves universitaris no saben qui va ser Kennedy? No anem bé.

Ja sabeu que jo sempre he pensat que col·leccionar té alguna cosa d'irracional. Però he de dir ben alt que a mi m'ha ajudat a tenir una cultura més àmplia. El col·leccionisme de cromos —conservo una cinquantena ben bona d'àlbums complets, llegits i rellegits mil vegades— em va donar unes pautes de coneixement gens menyspreables. I la filatèlia..., ai, amics la filatèlia! La considero la veu i l'ànima de tots els col·leccionismes; una ocupació sensible, delicada, que t'obliga a vegades a agafar la lupa i embadalir-te, posem per cas, pel color viu d'un segell antic.

Però arribats al punt d'avui mateix, mentre escric aquestes línies apressades, em temo molt que alguns de nosaltres som com els darrers parlants d'un idioma que s'extingeix. A vegades, per exemple, escolto les gravacions del darrer manxparlant —idioma gaèlic de l'Illa de Manx— que va morir fa cinquanta anys i que, en morir, ja no podia enraonar amb ningú. Nosaltres, els filatèlics, acabarem igual. Digueu-me que trompo, si us plau.

Les nostres dèries

Manel Ros Calsina

entrevista a **Ana Fernández Álvarez**

Fotografia: Nebridi Aróztegui

“Soc molt polièdrica, m’interessen temes molts diferents”

Ana Fernández Álvarez (Madrid 1958) va passar la infantesa i adolescència a Madrid i Alcalá d’Henares, però als 17 anys es va traslladar a Catalunya, concretament a Sabadell, on encara resideix. Eren els anys de la Transició i va descobrir una realitat catalana molt diferent als tòpics i prejudicis que havia rebut. Doctora en Història i Geografia, especialitzada en Història de l’Art, ha exercit de professora a l’Escola Pia de Terrassa durant 37 anys, fins a la seva recent jubilació. A més de la seva activitat docent ha destacat per la seva intensa tasca de recerca i publicació de tota mena de treballs històrics de temàtica terrassenca, entre els quals podem gaudir de les separates del nostre Butlletí.

A banda de la seva intensa activitat intel·lectual, practica la natació i el senderisme. L’altra seva gran afició de tota la vida és el cinema. Reconeix que l’accés a pel·lícules i sèries a través de les plataformes actuals facilita molt les projeccions a casa i ha provocat una menor assistència a les sales de cinema.

Com va ser la seva arribada a Catalunya i quins van ser els punts de contacte amb la realitat catalana?

Per una sèrie de casualitats i la coneixença d’uns amics d’uns amics, vaig anar a parar a Sabadell i, l’any 1977, em vaig matricular a la Universitat Autònoma de Bellaterra per estudiar Història i Geografia. Tot i que van ser uns anys molt convulsos, en tinc molt bon record perquè a l’especialitat d’Història de l’Art érem grups molt reduïts i amb professors de luxe com Eduard Carbonell, Bonaventura Bassegoda, Ruiz-Domènech i Joaquin Yarza, entre d’altres.

A més a més, quan vaig acabar la carrera vaig tenir l’oportunitat de fer el doctorat amb Miquel Porter Moix com a tutor. Porter Moix

és considerat el principal estudiós de la història del cinema català i va exercir la primera càtedra de cinema a Catalunya. Jo m’havia ocupat de coordinar l’exposició inaugurada al cinema Alcázar de Barcelona, el febrer de 1994, i que estava dedicada a la distribuïdora cinematogràfica barcelonina Mundial Films (1925-1936), i Miquel Porter em va suggerir que aquest fos el tema per desenvolupar la meua tesi doctoral.

El seu interès pel cinema, l’ha mantingut posteriorment?

Sí, entre d’altres, vaig recuperar el contacte amb Miquel Porter Moix i vàrem elaborar les seves memòries després de moltes visites personals a casa seva, memòries que es van publicar el 2005.

A Terrassa, cal destacar l’extraordinària col·lecció cinematogràfica d’en Jordi Tomàs Freixa, amb centenars d’aparells i documentació de la història del cinema que caldria conservar i posar en valor.

Després de la seva etapa universitària, com va ser el seu pas a l’etapa professional?

Mentre estudiava ja havia fet algunes pràctiques, però va ser l’any 1985 que vaig entrar a l’Escola Pia de Terrassa. En principi havia de ser una substitució de Xavier Marçet, que anava a la mili, tot i que es va anar allargant fins que ja vaig ser professora definitiva. Els primers anys vaig fer de professora d’educació bàsica, però després ja vaig passar a Batxillerat i he impartit moltes assignatures de lletres: Història de l’Art, Cinema, Literatura, Filosofia, Psicologia, Història Contemporània,... La veritat és que m’ho he passat molt bé, perquè són àrees molt interrelacionades amb el coneixement humà.

A part de la docència, vostè és coneguda a Terrassa per la gran quantitat de llibres i treballs publicats de temàtica terrassenca. D’on li ve aquesta afició?

A Sabadell vaig fer un llibre sobre la història del seu cementiri. Aleshores, Josep Dern, en aquell moment gerent del cementiri de Terrassa, em va trucar i em va proposar fer el de Terrassa. D’aquí va sorgir el meu primer

llibre de temàtica terrassenca, *El jardí de la memòria. El cementiri de Terrassa*, publicat l'any 2006.

Durant el procés de documentació d'aquest primer llibre vaig conèixer Josep Maria Domènech, que em va facilitar molta informació i nous contactes, i com que una cosa en porta una altra, aviat vaig començar el meu segon llibre sobre *El gènere de punt a Terrassa*.

Així, durant els últims 15 anys he publicat una vintena de llibres de diferents temàtiques locals i, per a aquest any, ja en tenim previstos dos més, un sobre la vida de Ramon Maña i Badiella (1897-1962) i un altre sobre el centenari de la Cambra de la Propietat.

Quin és el seu sistema de treball? Quines són les seves fonts d'informació principals?

Per a mi, és bàsica la consulta d'arxius i hemeroteques. Afortunadament, avui en dia la majoria de publicacions estan digitalitzades i això facilita molt la feina, ja que no cal una consulta física ni la utilització de microfilms.

D'altra banda, també voldria destacar el paper fonamental de Rafel Comes en molts dels treballs realitzats. El seu arxiu i els seus coneixements ens han facilitat molt la feina a tots els historiadors locals. Tots estem en deute amb ell pel seu rigor i per la seva generositat.

Com va començar la seva relació amb el butlletí de la nostra Associació?

Precisament va ser una proposta de Rafel Comes. Ell ja feia 18 anys que publicava les separates com a suplement del butlletí intern de l'Associació. Des de 1991 havia publicat 170 separates, entre les quals destacaven les dedicades a les empreses tèxtils locals. Aleshores, a finals del 2008, em va demanar el relleu i no em va costar gens acceptar-ho.

Així doncs, des del gener de 2009 preparo les separates que s'adjunten a cada butlletí. Es tracta de temàtiques molt diverses sobre coses que em criden l'atenció en altres treballs. La veritat és que soc molt polièdrica i contínuament vaig guardant materials que poden servir de base per a treballs posteriors. No segueixo un ordre planificat, sinó que van sorgint sobre la marxa i, de moment, tot i que també en publico a Merlet, Terme i altres revistes, em sembla que encara en tinc per a força temps...

Un dels seus llibres va ser precisament sobre la història de la nostra associació, publicat el 2017. Des de la seva perspectiva, com veu la nostra entitat?

Crec que aquesta mena d'associacions sempre estan en crisi. Hi ha un problema de relleu generacional i cal reinventar-se per atreure gent jove. El butlletí actual és molt interessant i complet, però també caldria estar present en el món de les xarxes digitals, que tenen accés a molta gent amb altres perfils i nous interessos.

L'AUCA DEL SALVADOR ALAVEDRA INVERS

1919/ L'any dinou a Terrassa neix en Vadoret, que es massalà.

1921/ Encara es un virolet i la seva mare l'irmina el deixa solet.

1927/ Amb el germà gran llicencen baldufes al carrer St. Joan. Per no deixar-los sols a casa, el Valentí, es casa.

1929/ A l'Exposició Internacional el pare Valentí s'hi embollica. El nen Pere, novvingut és un fillet benivolgut.

1931/ Va al Collell amb els llibres al cistell. En "Ventanas" hay un oso, escriu el Vadoret, i els pares llegeixen la carta amb el cor estret.

1933/ Manel, Salvador, Pere i Josep, quatre nois, sort que ara ha arribat l'Eulàlia, una rosa de Satalia.

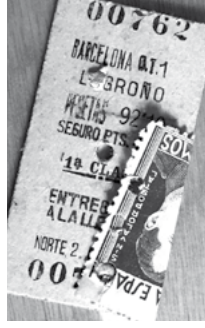
1934/ En complir els quinze anys s'acosta als Joves Cristians.

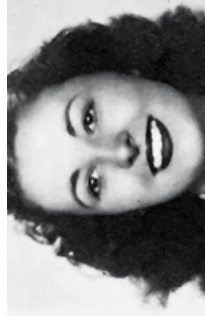
1935/ L'any següent s'inscriu a l'Escola d'Arts i Oficis i com que no vol anar per parts, s'apunta a Amics de les Arts.

1937/ El fantasma de la guerra ja ho ha fotut tot per terra.

1940/ Compleix càstig a Meililla. I com que hi ha molt d'enrenou, el destinen, a Tanger i Lagronyo, a fer la mill de nou.

1942/ I en aquell bell territori és on coneix la Vitory.

1943/ La pela és escassa s'ha de tornar a Terrassa i per poder omplir la bossa, cal muntar Lanas Frondosa.

1944/ El casament és la monda i se celebra a la Redonda. Per fer l'apat i el cocktail aniran tots al Gran Hotel.

1945/ Als nou mesos, glòria plena, neix la primera nena i amb molta alegria li diuen Ana Maria.

1946/ El primer estiu a Calonge a la platja mengen taronja. La mamà i el papà fan la verbena, amb la tata i la nena.

1947/ I, anant-hi anant neix el germanet Ferran. La numismàtica encisa al Salvador i va al Congrés que es fa a la tardor.

1950/ Després neix el Manelet, que és un nen molt boniquet. Els pares van a Roma per l'Any Sant, i s'acaba aquest 1950 estimulant.

1952/ I amb aquesta Joie de Vivre arriba la Victòria. Porta un llacet a la grenya i li diuen la "pequeña".

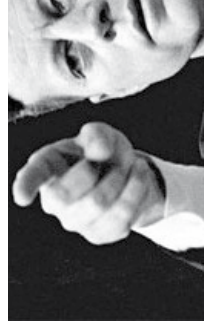
1956/ Arriben a la casa del Passeig

1956/ El Salvo és el fill cinquè

1956/ El Salvador s'hi inicia

1960/ El més menut, el Ricardó,

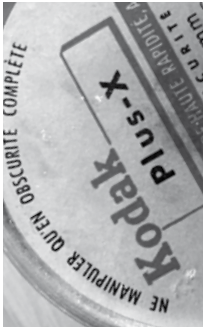

1962/ A la tardor

1964/ Com que l'economia

re un caparro fan gran com el cor.
No li agrada anar a escola però,
el porten arrossegant-lo, de debò.

1966/ A Salzberg irem la gran família i tothom queda encisat de sentir a la Montserrat, que és del germà Manel, la filla.

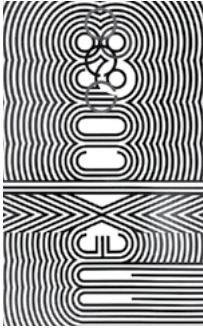

1974/ Té la primera neia. Es diu Anna i l'avi la dibuixa i li canta una cançoneta. Més tard vindran cinc més...

1991/ L'àvia Maria, la Montserrat i el germà Manel tots tres, se'n van al cel.

en la himantropia a la junta de Museus fent de vocal i portant la Secretaria.

1968/ Els pares se'n van a Mèxic i també als Estats Units, i tornen encantats de tot allò que han vist.

1975/ Amb anhel de veure món, viatgen a Grècia i Egipte i arriba molt inspirat del que ha copsat de l'antiguitat.

1992/ El llinatge de la Vitory és Peñalva. A Autol es celebra la *peñalvada* amb una gran trobada.

es el joguet de tothom. Neix en any de traspàs i és la joia dels papàs.

1969/ Perquè cada fill vagi per ell els pares fan set vivendes al bell mig del carrer Vermell.

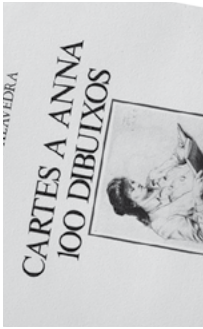

1976/ El tèxtil entra en recessió i un per un, tots els negocis han de tancar en processó.

1995/ La Corpus, quin personatge! Ha cuidat de la família 50 anys amb gran coratge.

s ha de diversificar... hi munten Discophon, és clar.

1972/ Vindran deu anys de llibres el primer *Cartes a Anna*, i després molts d'altres de temes lliures.

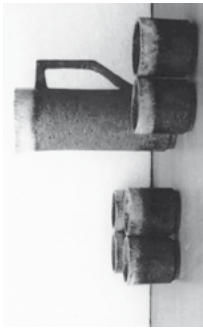

1980/ En Salvador s'ha jubilat i tornar a dibuixar a l'Escola, és una manera per no estar parat.

2000/ L'últim estudi editat, al temple del St Esperit és dedicat. Després de treballar molts dies neix *El Projecte Isaies*.

i comença a omplir-ne les parets amb una col·lecció de pintura, ves per on, que encara dura.

1965/ La ceràmica li agrada al Salvador i pastar fang és la il·lusió. Munta un taller amb dues mulfes i tres ceramistes, tots artistes.

1974/ Al Salvador li fan homenatge amb un premi gran, l'anomenen Terrassenc de l'Any.

1989/ Tria els dibuixos més bons per fer-ne exposicions.

2005/ Ja de gran, el Salvador tornà al carrer. Si de petit hi jugava, ara el dibuixava.

2009/ La mariona ens abandona.

2015/ La darrera exposició, magistral, no pot ser en altre lloc que en el Centre Cultural.

2015/ El juliol ens diu adeu. Amics de les Arts, amb una retrospectiva d'homenatge ens recorda el seu bagatge.

2016/ El Consistori de Terrassa amb una mica de retard, per la seva trajectòria i humanitat li atorga la Medalla d'Honor de la Ciutat.

El col·leccionisme a Internet

Per **Santi Rius**

srcterrassa@gmail.com

Capses de llauna impreses

L'ús dels primers objectes estanyats fets a base de coure es remunta a l'època de l'Imperi romà. La llauna es distingeix dels objectes amb bany d'estany pel fet que és una xapa plana i molt prima de ferro o acer, estanyada per ambdues cares i que, una vegada preparada, s'utilitza per a la fabricació de molts articles, entre ells les capsas de llauna.

La primera xapa de llauna es va fer a Baviera, durant la primera meitat del segle XIV. A finals del segle XV es produïa també a Nuremberg i a la regió d'Amèrg, a l'Alt Palatinat.

Al principi la indústria va créixer lentament, però en el segle XIV els centres de producció es van estendre per Saxònia i Bohèmia. El 1810 Napoleó, pensant en el front oriental de Rússia, cercava la forma de subministrar aliments a les seves tropes i va promoure un concurs que va guanyar Nicolás Appert, que va presentar un envàs de llauna per a les conserves.

Peter Durand va patentar la idea el 1810, però no es va dedicar a l'envasat d'aliments i potser per això va vendre la seva patent el 1812 a dos anglesos, Bryan Donkin i John Hall, que van refinar el procés i el producte, i van crear la primera fàbrica comercial de conserves del món a Southwark Park Road, Londres. El 1813 ja van produir les primeres capsas de llauna per a la Royal Navy.

Aquestes primeres capsas es segellaven soldant amb una barreja d'estany i plom, cosa que podia provocar enverinament per culpa del plom.

El 1901 als Estats Units es va fundar l'American Can Company, que en aquell moment produïa el 90% de las capsas de llauna en aquell país.

Comencem el recorregut virtual amb una visita al blog d'un col·leccionista de Saragossa molt senzill i no actualitzat, ja que només té entrades del 2011 al 2012. Però l'he triat perquè moltes vegades veiem webs molt ben fets o molt complets i, en canvi, molts col·leccionistes tenen blogs o pàgines molt senzilles: <https://micolecciondecajasdehojalata.blogspot.com/>

I ara canviem per visitar Pinterest i, més concretament, l'adreça <https://www.pinterest.es/pin/117656608994564515/>, on trobem moltes capsas de llauna antigues, com per exemple les de la col·lecció de Cristina Mayor.

Seguim amb una visita a un gran fabricant de capsas de llauna? Podreu descobrir una quantitat increïble de models a <http://es.tinboxts.com/>. Es tracta d'una empresa ubicada a Hong Kong i us asseguro que us sorprendrà.

Caixa de llauna de galetes de Sophia Macfarlane Lang (1890) i de llengües de gat de Dunkerque

Caixa de llauna de tabac

Un altre fabricant xinès és <https://www.besttincan.com/es/6-caja-de-lata-personalizada> i en el seu web podreu encarregar llaunes personalitzades de les formes més curioses.

Ara entrem en un web <https://www.coronalatina.com/envases-de-hojalata/> en què trobarem bones explicacions de les capsas que s'hi mostren. El que no entenc són les fotos de les noies que acompanyen les llaunes, però en fi, sobre gustos millor no parlar-ne.

Finalment, si voleu començar la vostra col·lecció podeu entrar a <https://www.tesorosdelayer.com/esp/busqueda.php> i fer la cerca per trobar ofertes antigues i molt interessants.

Per saber-ne més

Les vinyetes de Manresa.

Igualada i Manresa pugnen per uns honors a conseqüència de la batalla del Bruc

Per Josep Sauret Pont

És ben sabut que la ciutat de Manresa va participar activament a la batalla del Bruc. Menys coneguda, però, és la participació que hi van tenir les seves banderes i encara és menys conegut que per commemorar el 120è aniversari de la batalla se'ls imposés les insígnies de Capità General.

Ens referim, doncs, a aquest fet i una sèrie d'esdeveniments al seu entorn. El primer va ser la dificultat a obtenir l'esmentat honor. En efecte, el 1908, coincidint amb el centenari dels fets, Igualada havia aconseguit per a la seva bandera del Sant Crist la insígnia de Capità General de Catalunya. Aquest honor implicava que la bandera tenia els mateixos honors de què gaudien els titulars d'aquest càrrec militar durant les celebracions oficials.

El 1923, Manresa va començar a demanar-ho també per a les seves banderes de la Puríssima i dels Sants Patrons. Des d'Igualada hi va haver oposició al·legant que les banderes manresanes no havien estat a la batalla. La premsa local de l'època en va parlar molt donant arguments a favor i en contra. Cada ciutat va publicar un llibre/opuscle defensant la seva posició, *La jornada del Bruch. Vindicación de Igualada*, de José Puiggarí¹, i *Las banderas del Bruch*, de Joaquín Serret Arbós². L'exèrcit va obrir un expedient d'investigació i va constatar la presència de les banderes en el succés. En conseqüència, i per acord del Consell de Ministres publicat a la *Gaceta de Madrid* del 14 de desembre del 1927, es va concedir el mateix honor a les dues banderes de Manresa.

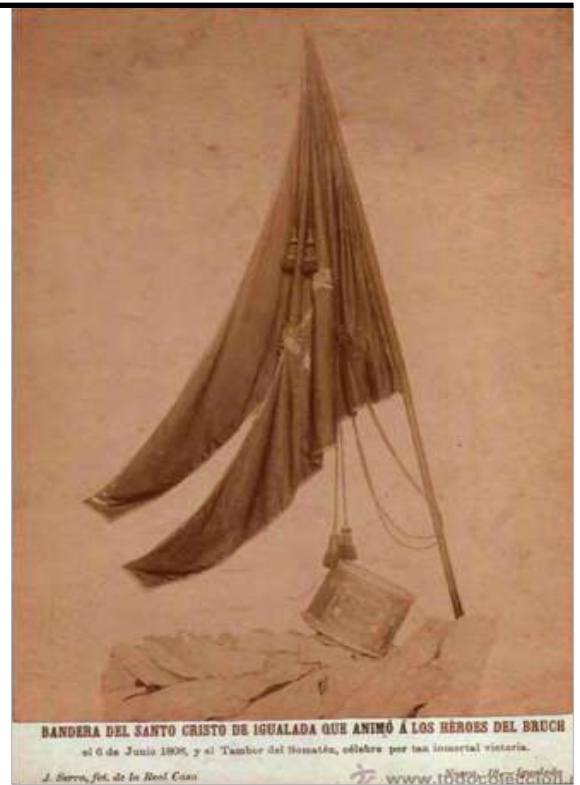
Per part de les autoritats locals es va proposar a la casa reial la visita del Rei i les infantes, i que aquestes apadrinessin la imposició de les insígnies. Una vegada d'acord tots els participants -casa reial, autoritats locals i provincials-, es va programar la data de l'esdeveniment.

Per donar publicitat a l'acte es van emetre quatre vinyetes a tot color impreses, com es pot llegir al peu de cadascuna, per Casamajó de Barcelona en fulls de (420 x 590 mm) de 6 x 5, o sigui, de 30 vinyetes. Totes tenen format vertical amb llarg text descriptiu situat a la part inferior sobre un fons de color diferent del que domina a la vinyeta.

El seu disseny és força repetitiu i a totes quatre trobem les mateixes icones. Un text al·lusiu, el nom de Manresa, les banderes i les muntanyes de Montserrat, on es troba el coll del Bruc i on es va desenvolupar la batalla. També hi ha altres elements destacables.

1 Igualada, 1892. Establiment tipogràfic de Mariano Abadal

2 Manresa, 1925. Impremta de Sant Josep

BANDERA DEL SANTO CRISTO DE IGUALADA QUE ANIMÓ A LOS HEROES DEL BRUCH el 6 de Junio 1808, y el Tambor del Honrado, célebre por sus inmortales victorias. J. Serra, fot. de la Real Casa. www.1808-bruch.com

Bandera del Sant Crist d'Igualada i de la Puríssima Concepció i dels Sants Patrons de Manresa en postals de l'època. Font: Internet

Així, en la primera observem al fons la basílica de la Seu un campanar que ja no existeix, que sobresurt d'un *sky line* de la ciutat. A la segona, s'incorpora la imatge de la Mare de Déu de Montserrat. A la tercera, amb les banderes desplegadas i creuades, a més de la verge trobem l'escut de la ciutat, que es repeteix en la quarta i

Les quatre vinyetes emeses.
Font: Col·lecció de l'autor

Part d'un full sencer. Hi manquen dues tires horitzontals. Col·lecció de l'autor

que incorpora en primer pla un membre del sometent³, la milícia que van detenir els francesos, vestit amb les típiques mitges, espardenyes, jaqueta, barretina i el trabuc a la mà.

En el text podem observar diversos detalls: en castellà, com correspon a l'època de la dictadura de Primo de Rivera, la insistència a remarcar que les banderes van ser a la batalla en contra del que deien els igualadins i la grafia del topònim Bruc escrit en català prefabrià, amb la "h" darrere de la "c"⁴.

Desconeixem si es venien per sufragar despeses de l'esdeveniment o simplement es regalaven per fer-ne publicitat. Curiosament no

3 Milícia ciutadana, creada a Catalunya, armada i separada de l'exèrcit, organitzada per col·laborar en la seguretat als pobles i viles del Principat per a la defensa pròpia i de la terra. La dictadura de Primo de Rivera la va estendre a Espanya.

4 El Diccionari general de la llengua catalana és de 1932, si bé les Normes Ortogràfiques es publicaren per l'Institut d'Estudis Catalans el 1913.

n'hem trobat cap de circulada i sí, segons mostrem, les hem vist sense circular. Una explicació d'això pot ser que se'n frenés la distribució un cop impreses a causa del retard de l'acte i al fet de no correspondre's amb la data que s'hi indica.

En efecte, tot i tenir acordada la data per a la realització de l'acte, aquest no es va dur a terme fins al 25 de maig de l'any següent, sent alcalde de Manresa el Molt Il·lustre Sr. José Montardit García, aprofitant l'estada dels membres de la casa reial a Barcelona amb motiu de l'Exposició Universal del 1929.

Foto de les infantes Beatriz i María Cristina de Borbón i Battenberg posant les medalles a les banderes. Imatge del llibre Història gràfica de Manresa. La restauració 1875-1931, volum II, de M. Gemma Rubí i Ferran Toledano. Parcir edicions selectes

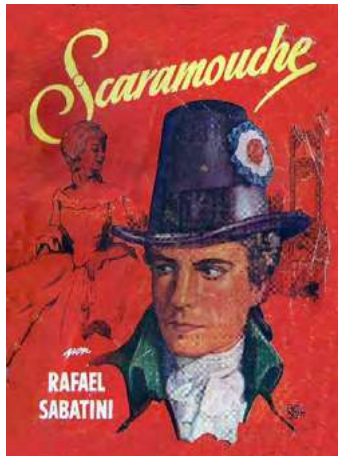
Realment, tot i que l'estada de la família reial va ser curta, només unes hores des de les 11 del matí fins a mitja tarda, els actes celebrats van ser molts i solemnes, com indicaven les vinyetes, entre els quals destaca la desfílada del batalló del sometent, el banquet a les cases consistorials, la batalla de flors, l'audiència i ball de sardanes, el concert coral, el castell de focs artificials, el ball al Casino...

Aquestes vinyetes són també, a part de l'anècdota històrica, un clar exemple que en molts casos la publicitat que es pretenia amb elles era poc efectiva, atès el canvi de dates de la celebració de l'esdeveniment o fins i tot de la seva suspensió.

Nota: la mida de les imatges no es correspon a la realitat, ja que estan adaptades en funció de l'espai disponible en aquesta publicació.

El llibre d'or dels col·leccionistes de la “Biblioteca Oro”

Per Santi Palos

Mark Channing (1879-1943) fou un militar i escriptor britànic que, de les vivències de gairebé vint anys com a oficial de l'exèrcit britànic a l'Índia i Sri Lanka, en va treure la inspiració per a les seves novel·les d'aventures i fantasia ambientades en aquells indrets, salpebrades amb gotes de misticisme i sovint adscrites a la temàtica de la trobada amb societats o països que s'han mantingut aïllats de la civilització. Les quatre que formen el cicle que té com a protagonista en Colin Gray, capità dels serveis secrets britànics a l'Índia, són obres de culte, molt ben valorades pels aficionats a la literatura fantàstica, i encara més pels que ho són especialment d'aquest subgènere dels “mons perduts”. Doncs bé, ara mateix, en aquest any 2022, no hi ha cap altra manera de llegir Mark Channing i gaudir de les aventures de Colin Gray, en una llengua peninsular, que fer-ho en les edicions en castellà que l'Editorial Molino va publicar d'*El pitón blanco*, *El rey cobra* i *La montaña envenenada*, l'any 1935, les dues primeres, i possiblement el 1940, la tercera, com a números 26, 29 i 43 de la sèrie blava de la col·lecció “Biblioteca Oro” (la quarta i última de la sèrie, *Nine Lives*, continua inèdita). D'edicions o reedicions posteriors, no n'hi ha.

També per llegir, per exemple, Rafael Sabatini, immensament popular durant la primera meitat del segle XX (i encara inèdit en català), hem de buscar els 44 títols que van veure la llum a la “Biblioteca Oro”, en el seu cas a la sèrie vermella, dedicada a la novel·la històrica, la de fulletó i, sobretot, el gènere en què l'autor de *Scaramouche* regnava, la novel·la “de capa i espasa”. I a la sèrie groga, que publicava novel·la policíaca, hi trobarem, a banda de les primeres edicions en castellà d'Agatha Christie (de la qual van arribar a sortir vint-i-vuit títols), S.S. Van Dine, Erle Stanley Gardner (Perry Mason), Sax Rohmer (Fú Manchú) o Earr Derr Biggers (Charlie Chan), molts autors i obres de “segona fila”, però sòlids, a hores d'ara recordats només pels aficionats a aquest període del gènere, i que no han estat mai reeditats, o escadusserament. Algunes de les peces més buscades i cotitzades de la col·lecció són justament les dues novel·les policíacques (*Daños en la vereda* i *Sobra un cadáver*) d'August Derleth, escriptor conegut per la seva relació amb H.P. Lovecraft i les seves obres inscrites en els *Mites de Cthulhu*, i les primeres edicions de clàssics com ara *Arde*,

bruja, arde, d'Abraham Merritt (número 31 de la sèrie groga, que no va tenir una altra edició en castellà fins a l'any 1997), o *Horizontes perdidos*, de James Hilton (número 287 de la blava). Les obres de la dotzena d'autors espanyols (entre ells José Mallorquí, el creador d'El Coyote, amb diversos pseudònims) que publicaren a la “Biblioteca Oro” tampoc han tornat a passar per les impremtes. Una atenció especial mereixen els relats breus que completaven els números quan la novel·la triada era més aviat curta. Són unes últimes pàgines en què es troben sorpreses extraordinàries: contes d'Algernon Blackwood, August Derleth, Clark Ashton Smith, Ambrose Bierce i Robert Bloch, grans noms de la literatura fantàstica del segle XX, aleshores encara joves, segurament extrets de les mítiques revistes *pulp* nord-americanes d'aquella època.

Amb totes les dades

Una de les col·leccions més importants de literatura popular en castellà de tots els temps, de les més llegides i col·leccionades, mereixia un llibre catàleg elaborat amb la passió, la recerca exhaustiva de dades i el rigor científic que Fernando Eguidazu Palacios i Antonio González Lejarraga van esmerçar a *Biblioteca Oro. Editorial Molino i la literatura popular. 1933-1936* (Ediciones Ulises, 2015). Més de la meitat de les gairebé 280 pàgines del volum estan dedicades al catàleg, on cada número de la col·lecció té una fitxa que indica nom de l'autor, títol de l'obra, títol original, traductor, il·lustrador, data de publicació, nombre de pàgines i material complementari si en porta, amb la reproducció de totes en un quadern al final del volum. Cal dir que l'objecte d'estudi de l'obra és “l'època bona” de la col·lecció, és a dir, des del primer número (*El ruiseñor del noroeste*, de W.Byron Mosery), publicat el novembre de 1933, fins al 344 (*Los trabajos de Hércules*, d'Agatha Christie), l'últim amb el format gran de 24x17 cm i el disseny amb el dibuix de portada emmarcat en un rivet del color que identificava cada sèrie, publicat el 1956. En un apèndix, però, també presenta el llistat de títols publicats per “les altres Bibliotecas Oro” (la “2a part”, que arribà fins al número 674, la de butxaca, “Selecciones Biblioteca Oro”, “Biblioteca Oro Argentina” i “Selecciones Biblioteca Oro Argentina”).

Amb l'esclat de la Guerra Civil, l'Editorial Molino va paralitzar la seva activitat. Pablo Molino Mateus, que havia creat l'empresa a Barcelona l'any 1933, va deixar el seu germà Luis a càrrec de la seva preservació, i es va traslladar a l'Argentina amb l'objectiu de continuar allà la seva activitat editorial. Així, l'any 1938 va néixer Molino Argentina, que va començar una nova "Biblioteca Oro". El número 1 fou *Eran trece*, una de les novel·les d'Earl Derr Biggers protagonitzades per Charlie Chan, detectiu xinès a Hawai. Alguns títols anunciats per a la "Biblioteca Oro" espanyola (l'últim, *El tesoro de Sierra Madre*, del misteriós B. Traven) no van arribar a sortir mai. Començava així l'embolic de títols, números i col·leccions amb el mateix noms parades i repeses que han destarotat i han generat tants atabalaments i discussions als col·leccionistes. Eguidazu i González dediquen quatre pàgines a un intent d'explicació⁵, recollint les dades consensuades pels estudis sobre la novel·la popular espanyola. Però no s'estan de concloure que la interrupció de la col·lecció a causa de la guerra, la seva represa l'any 1941 i l'aparició, entremig, d'una nova col·lecció a l'Argentina "fueron caldo de cultivo de un confuso proceso en el que no resulta fácil aclarar qué llegó a editarse en aquellos tiempos". El catàleg que van aconseguir fixar podem considerar-lo, ara per ara, canònic, i una eina imprescindible per a col·leccionistes i interessats.

Un producte de qualitat i bé de preu

Quines van ser les claus de l'èxit de la "Biblioteca Oro"? La primera, l'encert dels títols triats. Pablo Molino devia estar molt a l'aguait dels escriptors internacionals més rellevants i que podien interessar el públic espanyol, en els gèneres d'aventura (incloent en aquest el *western*), capa i espasa, i policíac. Dotat d'un gran olfacte literari i comercial, devia anar de pressa a agafar els drets d'edició d'Agatha Christie, Rafael Sabatini, Edgar Wallace, Rex T. Stout, Sax Rohmer o Max Brand, autèntics *best-sellers* del seu temps. Sense tancar-se als clàssics que podia aprofitar. Tot i que ja havia estat traduïda al castellà, el primer número de la sèrie vermella va ser *Los tres mosqueteros*, la gran novel·la històrica de capa i espasa d'Alexandre Dumas, de qui la col·lecció va publicar també la segona part (*Veinte años después*, en dos volums) i la tercera (*El vizconde de Bragelonne*, en un patracol de 512 pàgines), i sis novel·les més, *El conde de Montecristo* entre elles. I al catàleg també trobem *Ivanhoe*, de Walter Scott, *La hija del capitán*, d' A.S. Puixkin, *Colmillo blanco*, de Jack London, *Los miserables* i *Nuestra señora de París*, de Victor Hugo.

Però, a més a més, Eguidazu i González, que expliquen la història del naixement de l'Editorial Molino, i la de les tres sèries de la col·lecció, amb molt detall i precisió, recalquen que Pablo Molino va creure que "literatura popular y precios baratos no tenían porqué ser necesariamente sinónimos de textos deficientes, ilustraciones

pobres y ediciones chapuceras". Fins i tot es va preocupar d'una cosa tan insòlita en aquella època com la qualitat de les traduccions, que "si quizá no siempre seguirían con fidelidad el texto original palabra por palabra, sí estaban escritas con una prosa fluida i correcta que hacía agradable la lectura". Comptat i debatut, amb la "Biblioteca Oro" l'Editorial Molino va aconseguir oferir a un preu accessible un bon producte, que ho era fins i tot en la qualitat del paper i l'enquadernació. Es pot comprovar cada setmana en qualsevol fira de llibre vell, perquè en gairebé totes hi ha una parada que ofereix novel·les de la "Biblioteca Oro". "Es sorprendente cómo los ejemplares que han llegado hasta nuestros días se han conservado en tan buen estado."

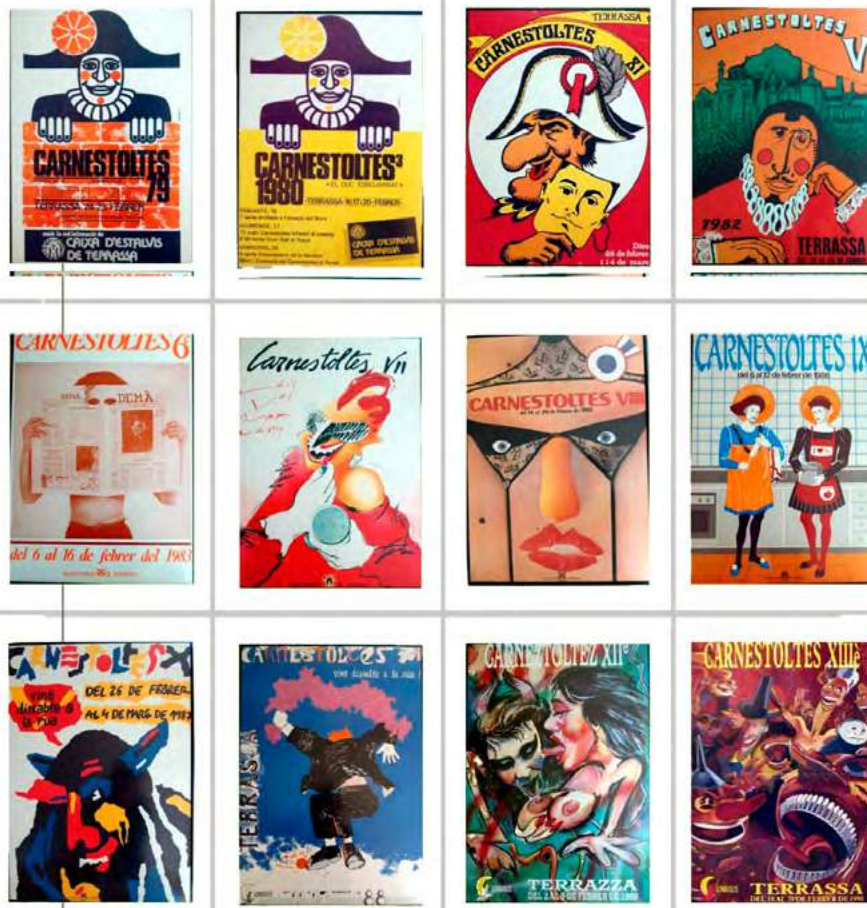
Biblioteca Oro. Editorial Molina y la literatura popular. 1933-1956 resulta un llibre de lectura i de consulta imprescindible per a totes aquelles persones interessades en la literatura de gèneres, i la novel·la popular, però també en la cultura d'aquella època en un sentit ampli. Recomano començar-lo pel capítol Autores en la "Biblioteca Oro", en què es presenten, per ordre alfabètic del cognom, les fitxes de tots i cadascun dels escriptors (i els seus pseudònims) que van publicar a la col·lecció; amb dates de naixement i mort, una petita biografia i les obres publicades a la col·lecció, i la identificació del pseudònim. N'hi ha prou a llegir-lo i, així doncs, conèixer o fer memòria dels escriptors que publicava la "Biblioteca Oro", per començar a tenir ganes de buscar per llibreries de vell, físiques o en línia, o en biblioteques de parents i amics, aquestes antigues novel·les de format gran rivetejades en blau, vermell o groc. La majoria, tal com Eguidazi i González diuen de les de Rafael Sabatini, "no han resistido del todo mal el paso del tiempo. No son gran literatura, desde luego, pero siguen conservando su frescura y su amenidad, y todavía se pueden leer con agrado".

Biblioteca Oro. Editorial Molina y la literatura popular. 1933-1956, de Fernando Eguidazu Palacios i Antonio González Lejárraga. Ediciones Ulises. Sevilla-Madrid, 2015.

⁵ "Algunos de los títulos que durante la guerra española se habían editado en Argentina no fueron luego objeto de edición en España, sino que, al parecer, Molino se contentó con importarlos. Otros títulos editados en ambos países lo hicieron con distinta cubierta (en algunos casos por razones de censura, y en otros por razones desconocidas, quizá por problemas de disponibilidad en España de las portadas originales).Y, lo más importante, a partir de un número determinado, la colección dejó de editarse en España y continuó en Argentina. Algunos de estos títulos argentinos se distribuyeron en España y otros no (y estos últimos son hoy día buscadísimos por los coleccionistas).En suma, un verdadero problema." (Pàg.45)

Botiga del Col·leccionista

COL·LECCIONISTES DE TERRASSA

Auques

- Ed. limitades i numerades: 3€
- Festa Major de Terrassa 1929
 - XI Fira Modernista de Terrassa
 - A toc de pito de Jacint Morera
 - Col·leccionistes de Terrassa
 - Auca de Feliu Formosa
 - Auca de Salvador Alavedra Invers

Calendaris de butxaca

- Sèries de 8 unitats: 3€
- 2013, dibuixos d'A. Sebastià i Querol
 - 2014, dibuixos de Pere Prat i Riús

Catàlegs d'exposicions 3€

- Papers de Guerra
- El Petit Príncep
- Cotxes Scalextric, un món de col·leccionisme
- Els Goigs de Terrassa
- Herois de paper
- El món de les auques

El Petit Príncep

DVD en llenguatge de signes català: 5€ - **exhaurit**

Medallística

Disposem de medalles commemoratives de ben diversos esdeveniments i personalitats. Preu a convenir.

Monedes de Terrassa Facsímils

- Augmentat del senyal de Terrassa incús i anepígraf, estampat el 1472, a la guerra dels Remences: 10€
- Augmentats dels sisens d'aram encunyats a la Universitat forana de Terrassa durant la guerra dels segadors (1640-1652): 10€

Vinyetes

Col·lecció de 32 vinyetes nacionalistes: 5€

Goigs

- Sta. Maria d'Ègara 2013: 1€
- St. Jordi 2014: 1€
- St. Pere, St. Miquel i Sta. Maria d'Ègara 2014, ed. commemorativa i numerada 4pàg: 5€
- Identitat de Catalunya: 1€
- St. Fiacre: 1€
- Als Patriotes Catalans 2017: 1€
- Als Patriotes Catalans 2018: 1€
- Als Patriotes Catalans 2019: 1€

Pins de l'Associació

- 40è aniversari amb escut i corona: 1,50€
- Logo 2005-06 coure: 1,50€
- Logo 2005-06 platejat: 1,50€

Punts de llibre

- Sèries de 7 unitats: 3€ cadascuna
- *Xemeneies de Terrassa*, 1a sèrie - **exhaurit**
 - *Capgrossos de Terrassa*, 2a sèrie
 - *Capgrossos de Terrassa*, 3a sèrie
 - *Capgrossos de Terrassa*, 4a sèrie
 - *Capgrossos de Terrassa*, 5a sèrie
 - *Capgrossos de Terrassa*, 6a sèrie
 - *Capgrossos de Terrassa*, 7a sèrie
 - *Capgrossos de Terrassa*, 9a sèrie
- Preu especial les 7 sèries dels Capgrossos de Terrassa: 18€
- *Teixits Modernistes*, 8a sèrie
 - *Dissenys Modernistes*, 10a sèrie
 - *40 anys Minyons de Terrassa*, 11a sèrie
 - *Automotors elèctrics*, 12a sèrie

Sobrets de sucre

- Sèries de 6 unitats: 0,5€
- *Masies de Terrassa*, dibuixos de Montserrat Font, 1a sèrie - **exhaurit**
 - *Parc de Vallparadís de Terrassa*, fotografies de M. Paraira, 2a sèrie
 - *A toc de pito*, dibuixos de Jacint Morera, 3a sèrie - **exhaurit**
 - *Fira Modernista de Terrassa del 2016*, 4a sèrie, 12 sobrets color: 2€
 - *Festival Jazz Terrassa*, 5a sèrie, 12 sobrets color 2€ - **exhaurit**
 - *Festival Jazz Terrassa*, 6a sèrie, 12 sobrets color 2€ - **exhaurit**
 - *Festival Jazz Terrassa*, 7a sèrie, 12 sobrets color 2'5€ - **exhaurit**
 - *40 anys Minyons de Terrassa*, 8a sèrie, 12 sobrets color 2'5€
 - *Premis d'Honor de les Lletres Catalanes (1969-1993)*, 9a sèrie, 25 sobrets en color, 5€
 - *Premis d'Honor de les Lletres Catalanes (1994-2018)*, 10a sèrie, 25 sobrets en color, 5€
 - *Cartells del Carnestoltes de Terrassa*, 11a sèrie, 12 sobrets en color, 3€

En venda a la seu social, a la Fira-Mercat a la plaça de Ricard Camí, els dissabtes de 10 a 14h. Per correu electrònic a coleccionistesterrassa@gmail.com i a la seu de Col·leccionistes de Terrassa.

COL·LECCIONISTES
DE TERRASSA

Agenda

- E** exposició **F** fira, mercat d'intercanvi
C conferència **I** intercanvi sobrets sucre
T trobada **RJ** reunió de junta

Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge
2022				1 T	2 F	3
4	5	6 T	7	8 T	9 F	10
11	12	13 T	14	15 T	16 F	17
18	19 Inauguració Exposició RJ	20 T E	21	22 T E	23 Parada Llibres a la Rambla F	24
25	26	27 T E	28	29 T E	30 F	1
2	3	4 T E	5	6 T E	7 F	8
9	10	11 T E	12	13 T E	14 F	15 I
16	17 RJ	18 T E	19	20 T E	21 F	22
23	24	25 T E	26	27 T E	28 F	29
30	31	1 T E	2	3 T E	4 F	5
6	7	8 T E	9	10 T E	11 F	12
13	14	15 T E	16	17 T E	18 F	19
20	21 RJ	22 T E	23	24 T	25 F	26
27	28	29 T E	30	1 T E	2 F	3
4	5	6 T E	7	8 T E	9 F	10
11	12	13 T	14	15 T	16 F	17
18	19	20 T	21	22 T	23 F	24
25	26	27 T	28	29 T	30 F	31

Fires, mercats i trobades

www.eltroc.org

Fira-mercat d'intercanvi

Promoció del col·leccionisme i antiguitats
Tots els dissabtes de 10 a 14h
a la plaça de Ricard Camí de TERRASSA.

Intercanvi sobrets de sucre

Periòdicament fem intercanvis a la seu social de l'Associació de 10 a 13.30h.
Accés pel carrer Torres Garcia s/n Centre Cultural Terrassa.

Seu social

Oberta els dimecres, dijous i divendres no festius de 2/4 de 6 a 2/4 de 9.
El mes d'agost no hi ha activitats.

Venc/canvio/ dono/busco/ compro/...

Aquesta secció és gentilmente oberta als vostres anuncis breus, envieu-ne el text a **coleccionistesterrassa@gmail.com**

Objectes en liquidació de l'Associació:

- Màquina portàtil d'escriure Olivetti Lettera 25 amb maleta, en bon estat, 25 €
- Tapes d'àlbums segells Unicef, d'Espanya, de diversos països amb anelles, a 1 €.
- Jocs de fulls nous d'Espanya, anys 1975/1979, 1971/1981, 1981. Donació estimativa.
- Catàlegs Yvert et Tellier anys 80, 1€ cadascun.
- Clauers de Terrassa, 2 x 1 €.
- Clauers d'arreu, 4 x 1 €.
- Milers de fulls de Loteria Nacional de Espanya.
- Àlbums de segells de ben diversos països: Cuba amb milers de segells, 40 €. Àfrica amb milers de segells, 25 €.

Encenedors

Amador Magdaleno, 931 198 979

Joguets de llauana i tren de "escala 0" (tipus Payà)

Josep Valls, 648 920 279

Plaques de cava

Intercanvi i/o compra
Jaume Bou, 639 374 919

Sobrets de sucre

Miquel Paraira
690 665 392 / 937 855 565
mparaira@yahoo.com

Goigs

Intercanvi i/o compra
Francesc Comellas, 609 935 713

L'Associació de Col·leccionistes de Terrassa no es fa responsable dels punts de vista expressats en els articles signats pels seus autors ni els comparteix necessàriament. Alhora, recomana i n'autoritza la seva difusió sempre que se n'indiqui la procedència. Seguint el compliment de la LO 15/1999, de protecció de dades de caràcter personal, l'informem que les seves dades personals de què disposem estan incorporades a un fitxer amb la finalitat de permetre la gestió social de l'associació amb els seus socis. Aquest fitxer, de titularitat i responsabilitat de l'Associació, pren totes les mesures necessàries per garantir la seguretat i confidencialitat. Li comuniquem el seu dret a accedir, rectificar, oposar-se, i si escau, cancel·lar les seves dades personals del fitxer del qual som responsables mitjançant un correu adreçat a **coleccionistesterrassa@gmail.com**, o per correu postal a la nostra seu social. L'opinió de l'Associació no coincideix necessàriament amb la dels articles firmats.

Publicació periòdica informativa de
l'Associació de Col·leccionistes de Terrassa
Rambla d'Ègara, 340 2a - Centre Cultural Terrassa
08221 Terrassa
GPS: X 415897 Y 4539238
Cel: **coleccionistesterrassa@gmail.com**
Dipòsit legal B-28609-2011
ISSN 2014-3265 / ISSN Internet 2014-587X